

Pracovná skupina pre fytozdravotnú problematiku, 15. mája 2019

Zhrnutie správy zo zasadnutia:

Predseda Luc Peeters (BE).

Aktivity predsedníctva skupiny

Predseda informoval o rokovaní v Bruseli a účasti na workshope o fytozdravotných praktikách v Číne a v EÚ.

Okrúhly stôl o situácii v členských štátoch (choroby rastlín, salmonela v hovädzom a hydinovom mäse v UK, alternatívy po zákaze neonicotínoidov, atď.)

BE vadi, že napriek novým produktom na ochranu rastlín sa stále viac látok zakazuje. Problém zákazu hlásia aj AT a ES, veľa krajín čelí problémom nedostatku účinných látok (BE, IT, NL). V ES pokračuje problém s citrusovými plodmi z Tuniska a JAR, v AT problém s chorobami najmä u cukrovej repy a zemiakov, v NL ministerstvo tiež odmietlo udeliť výnimku pre cukrovú repu.

Podľa mnohých štátov sa problematika prostriedkov na ochranu rastlín politicky zneužíva a ťažia z nej aj mimovládne organizácie.

Aktuálne informácie o nariadení o ochrane rastlín (DG SANTE)

Sekretariát informoval o publikovanom nariadení v prenesenej právomoci z 13. marca 2019 stanovujúcom kritériá, ktoré musia spĺňať prevádzkovatelia oprávnenia na vydávanie rastlinno-lekárskych pasov. Toto nariadenie dopĺňa nariadenie (EÚ) 2016/2031 a bude sa vykonávať od 14. decembra 2020.

Aktuálne informácie o právnych predpisoch o prostriedkoch na ochranu rastlín (Michal Kicinski, ECPA)

Parlament prijal 12. februára 2019 uznesenie o vykonávaní smernice o udržateľnom využívaní pesticídov, v ktorom europoslanci upozorňujú aj na skutočnosť, že len 5 národných akčných plánov si stanovilo merateľné ciele na obmedzenie používania pesticídov.

Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA) začal pred 2 rokmi s konzultáciami o používaní prostriedkov na ochranu rastlín, tento rok plánuje workshopy za účasti vedeckých poľnohospodárskych reprezentantov.

Glyfozát: aktuálna situácia

Téma glyfozátu je na verejnosti ostro sledovaná najmä po tom, čo kalifornský súd rozhodol o rakovinotvornosti prípravku Roundup spoločnosti Bayer (Monsanto), hoci EFSA aj ECHA (Európska agentúra pre chemické látky) považujú glyfozát za neškodný. Vzhľadom na negatívny vývoj v USA je potrebné čo najskôr nájsť vhodné alternatívne prostriedky.

Diskusia:

UK informovalo o ďalších 1 200 žalobách na spoločnosť Bayer v USA, ES poukazuje na ohrozenie kredibility EFSA, podľa BE prípad Roundup negatívne ovplyvňuje verejnú mienku a treba začať diskusie o dopade prípadného definitívneho zákazu používania glyfozátu po roku 2022.

Dovozná tolerancia

Maximálne limity rezíduí pesticídov v potravinách a krmivách sú stanovené Nariadením (ES) č. 396/2005. Komisia 14. februára 2019 predložila Parlamentu a Rade legislatívny návrh, ktorým sa menia Prílohy II, III a IV tohto nariadenia, pokiaľ ide o rezíduá pre klotianidín, cycloxydim, epoxikonazol, flonikamid, haloxyfop, mandestrobin a mepikvát. Parlament návrh odmietol.

Dodržiavanie maximálnych limitov rezíduí je kontrolované prostredníctvom úradných kontrol, vyššie prekročenie býva zaznamenané v potravinách z tretích zemí. EÚ je však plne závislá na dovoze niektorých komodít ako napr. káva, grapefruit, kokos.

Súčasný stav Koordinačného nástroja pre menšinové použitie (Jeroen Meeusen, EUMUCF)

Nástroj pôvodne financovaný z európskych a národných (FR, NL, DE) prostriedkov. Od apríla 2018 plne závislý na príspevkoch členských štátov. V súčasnej dobe na rok 2019 prislúbilo 16 štátov 385 000 eur, ale ročné výdaje sú cca. 500 000 eur. Nedostatok financií bude mať závažné dôsledky na fungovanie nástroja.

Copa a Cogeca sa aktívne angažujú v lobovaní za ďalšie financovanie platformy, sekretariát pošle list všetkým svojim členským organizáciám s výzvou.

Rôzne

V marci 2019 sa uskutočnil seminár Poľnohospodárstvo bez agrochemikálií, bližšie informácie a analýzy na stránke STOA Európskeho parlamentu.

Dňa 7. februára 2019 sa uskutočnilo sympóziu a vysokej úrovni IBMA a COPA-COGECA Udržateľná ochrana rastlín: rozširovanie súboru nástrojov pre poľnohospodárov. Boli na ňom predstavené najlepšie spôsoby uplatňovania zásady integrovanej ochrany pred škodcami (IPM) založené na dobrých poľnohospodárskych postupoch.

Sekretariát v novembri 2018 začal prácu na databáze účinných látok, na webe AgriInfo je už 5. verzia zoznamu.

Valné zhromaždenie OSN vyhlásilo rok 2020 za Medzinárodný rok zdravia rastlín (IYPH) s cieľom zvýšiť informovanosť verejnosti a politikov o význame zdravých rastlín.

Záverečný workshop projektu EMPHASIS sa konal vo februári 2019 v Turíne, jeho cieľom bolo riešiť technologické limity európskej fenotypizácie rastlín a plné využívanie genetických a genómových zdrojov na zlepšovanie plodín v dobe klimatických zmien.

Projekt INNOSETA sleduje postrekové techniky. Ďalšie zasadnutie bude v júni v Paríži.